

Валерія ГАВРИЛЕНКО,

orcid.org/0000-0001-6873-093X

викладач кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови

Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

(Київ, Україна) lera.aveo@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ СЕМАНТИЧНОГО АСПЕКТУ ПОЛІТКОРЕКТНОЇ ЛЕКСИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті розкриваються особливості формування семантичних груп політкоректної лексики в англійській лексичній системі. Авторка розглядає типові ознаки евфемістичних одиниць, своєю чергою демонструючи безпосередній зв'язок між структурними особливостями будови евфемізмів, компонентами їхніх значень та їхніми функціями в процесі письмової та усної комунікації. Авторкою були розглянуті і узагальнені різні підходи до класифікації семантичних груп евфемізмів та зроблено відповідні висновки. Одним із таких важливих висновків є те, що неологізми спрямовані на вербальний захист дискримінованих верств населення, які відрізняються не лише за соціальним статусом, а і за певними фізіологічними ознаками – статурою, статевою приналежністю, психічним розвитком тощо. Також зауважується, що евфемізми можуть використовуватись як так звані tw – trigger warnings, слова-тригери, які можуть у м'якій формі вказувати на наявність певного неприйняттого для певних груп людей змісту повідомлення, певним чином вилучаючи його з дискурсу; однак тим не менш дослідження в царині психології, соціології показують, що не варто занадто часто використовувати цей механізм, оскільки надмірна евфемізація може стати причиною нейтралізації емотивності мовних одиниць, що своєю чергою вихолощує мову, певним чином знецінює семантику явища, яке описувалось початковою словесною формою, таким чином роблячи певні сфери використання або теми мовного спілкування неприйнятними для згадування чи обговорення. Стаття може бути цікава дослідникам, які займаються психологічними, мовними та культурними аспектами дослідження евфемізмів і пейоративів, табуованої лексики та процесів табування в мові, а також дослідженням евфемізмів у вербальних проявах так званої “cancel culture” та взаємозв'язку понять слів-тригерів та евфемізмів.

Ключові слова: *евфемізми, класифікація евфемізмів, евфемізація, нейтралізація, cancel culture, слова-тригери, тригерні слова.*

Valeriia HAVRYLENKO,

orcid.org/0000-0001-6873-093X

Lecturer at the Department of Theory, Practice and Translation of English

National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

(Kyiv, Ukraine) lera.aveo@gmail.com

PECULIARITIES OF THE SEMANTIC ASPECT OF POLITICALLY CORRECT LEXICAL MEANS OF THE ENGLISH LANGUAGE

The article reveals the peculiarities of the formation of semantic groups of politically correct vocabulary in the English lexical system. The author considers the typical features of euphemistic units, in turn demonstrating the direct relationship between the structural features of the structure of euphemisms, the components of their meanings, and their functions in the process of written and oral communication. The author considered and generalized various approaches to the classification of semantic groups of euphemisms, and drew the appropriate conclusions. One of such important conclusions is that neologisms are aimed at verbal protection of discriminated sections of the population, which differ not only in social status but also in certain physiological characteristics – physique, gender, mental development, etc. It is also noted that euphemisms can be used as so-called tw i.e. trigger warnings, words that can mildly indicate the presence of a certain content that is unacceptable to certain groups of people, in some way removing it from the discourse; however, research in the field of psychology, sociology shows that this mechanism should not be used too often, because excessive euphemization can neutralize the emotionality of language units, which in turn depletes the language, in some way devalues the semantics of the phenomenon described by the initial verbal form, thus making certain areas of use or topics of language communication unacceptable for mention or discussion. The article may be of interest to researchers who study the psychological, linguistic, and cultural aspects of the study of euphemisms and pejoratives, taboo vocabulary and taboo processes in language, as well as studies of euphemisms in verbal manifestations of so-called “cancel culture” and the relationship of triggers and triggers.

Key words: *euphemism, classification of euphemism, euphemisation, neutralization, cancel culture, trigger warning, trigger words.*

Постановка проблеми. Світова політична ситуація, активна участь громадськості у вирішенні політичних та соціальних питань, гуманістичний напрям розвитку суспільства зумовлюють підвищення зацікавленості поняттям політичної коректності. Політкоректність, а відповідно, і політично коректна лексика, стали одними з найсуперечливіших реалій сучасності. З одного боку, вважається, що політкоректність супроводжує процес гуманізації та поширення ідей культурного різноманіття; з іншого – суперечить свободі слова та надмірно пом'ягшує мову. Нині набуває поширення (зокрема у феміністичних вченнях і спілкуванні в соцмережах) використання так званих *tw-слів* (тригерних попереджень), що можна вважати формою евфемізації комунікативного процесу, а також набувають поширення випадки «відміни» термінів, які містять певні негативні компоненти в семантиці. Усі ці явища заслуговують на ґрунтовні дослідження, спробу якого ми зробили в цій статті.

Аналіз досліджень. Серед дослідників, які займалися питаннями дефініції евфемістичних одиниць та виділення їх ключових ознак, можна назвати Н. М. Потапову, Л. В. Мосієвич, А. С. Пташкіна та ін. Принципами ж систематизації евфемізмів за семантичними ознаками займалися такі вчені, як А. М. Кацев, Л. П. Лобанова, В. В. Панін та ін.

Мета статті – розглянути і систематизувати підходи до формування семантичних груп евфемізмів в англійській мові, а також описати такий досить новий прояв процесів евфемізації, як використання тригерних попереджень та «культури відміни» (*cancel culture*).

Виклад основного матеріалу. Політкоректній лексиці притаманна нейтральна або позитивна семантика, яка слугує засобом досягнення інтенцій мовця. В евфемізмі відсутній негативний компонент одиниці, яку він замінює, однак адресат має вміння співвіднести ці найменування, аби зрозуміти їхнє значення; позитивна семантика може ускладнити цю задачу, спричинивши появу невідповідності між поняттям і його лексичним позначенням (Уварова, 2012: 11). Як зазначає В. Б. Великорода, евфемізми виконують роль засобів вторинної номінації з відносно позитивною конотацією та вживаються переважно для заміни соціально чи психологічно неприйнятних номінацій, причому політкоректні евфемізми не позначають негативні денотати, а заміщують фонетично чи асоціативно неприйнятні лексичні одиниці (Великорода, 2008: 13). Але в процесі евфемізації може відбуватись перенесення семантики однієї

лексичної одиниці на іншу (Уварова, 2012: 14). Евфемізми та евфемістичні заміники належать до експресивно забарвленої лексики, а їхня смислова структура складніша, ніж у нейтральної лексики. Оцінна та емоційна функції евфемізмів та основа оцінки утворюють їхню конотацію, яка визначає прагматичний компонент евфемізмів (Великорода, 2008: 13–14).

До механізмів поповнення евфемістичної лексики, серед яких словотвір, фонетичні процеси, іншомовні запозичення та комбіновані механізми, належать також семантичні процеси. Серед семантичних процесів розрізняють такі: фразеологізація (*to wear a pine overcoat – to die*, померти), генералізація (*creative accounting – fictitious sales*, фіктивні продажі) (Потапова, 2008: 12), метафоризація, іронія, пропріалізація, метонімізація, елевація (*gastronomical hygiene technician – dishwasher*, посудомийка), літота, антономазія та гіпербола (*plus-sized – fat*) (Великорода, 2008: 12). Л. В. Мосієвич виділяє два основних евфемістичних типи виразів – семантичний та формальний та визначає, що до семантичного типу евфемізації належать: «генералізація, специфікація, концептуалізація, перспективізація та зв'язки на основі подібності, контрасту, суміжності, градуальний та ієрархічний» (Мосієвич, 2015: 5). Визначаються три принципи зміни евфемістичного змісту, серед яких нейтралізація, зниження ступеня негативної характеристики, зміна негативної оцінки на позитивну. Л. В. Артюшкіна підкреслює важливість сем соціальної та політичної оцінок явища, які можуть бути настільки активними, що здатні витіснити понятійні семи на периферію (Артюшкіна, 2001).

Вуальованню негативного або неприйнятного значення сприяє широка та розмита семантика, яка допомагає приховати сутність явища чи пом'якшити його (Уварова, 2012: 15).

Систематизація політкоректної лексики передбачає об'єднання лексичних одиниць (евфемізмів) у тематичні групи за спільністю змісту. Систематизації евфемізмів зустрічаються в роботах таких науковців, як А. М. Кацев, Л. П. Лобанова, В. В. Панін та ін. Вони дають змогу краще ознайомитись з явищами евфемізації та політкоректності, визначити семантичні поля та дослідити значення евфемізмів.

1. **Евфемізація найменування за расовою або етнічною ознакою** часто змінює своє значення, що є наслідком соціальних та політичних зрушень. Політичні коментатори та журналісти схильні використовувати такі позначення: *demographic change* (демографічна зміна; нейтра-

лізація, генералізація), *immigrant* (іммігрант; зниження ступеня негативної оцінки; специфікація), *minority* (меншість; зниження ступеня негативної оцінки, генералізація), *origin* та *background* (походження; нейтралізація, специфікація) замість, наприклад, *black* (чорний) (Еко, 2007: 181). Такі політкоректні одиниці мають широку семантику і не вказують на пряму на походження або расу особи. Терміни *African-American* (афроамериканець) або *American of African descent* (американець африканського походження), які заміщають попередні *negro* та *black*, зосереджують увагу не на кольорі шкіри, а на громадянстві чи походженні людини; те саме правило застосовується до вживання виразу *Alaska Natives* або *Native Alaskans* (корінні народи Аляски) замість *Eskimos* (ескімоси). Спроби замінити пейоративний термін *anchor baby* (дитина, народжена в країні, де діє принцип права ґрунту, матір'ю, яка не має громадянства цієї країни) на *country(America)-born child of undocumented immigrants* виявляються невдалими, адже чинне позначення значно лаконічніше та красномовніше (*are political...*). Є спроби зробити наголос, що колір шкіри, як і біологічна стать, не несе першочергового значення в виділенні ключових ознак людини; пріоритетність ознак зумовлює суспільство, визначаючи, яке місце людина посідатиме в соціумі, які освітні чи інші можливості будуть їй доступні та інше (Gibbon, 2018: 43).

2. **Евфемізми, що пом'якшують дискримінацію за статевою належністю.** До цієї категорії можна також додати дискримінацію за гендерною належністю. Евфемізми на пом'якшення статевої та гендерної належності покликанні усувати упередження щодо соціальних ролей, встановлених соціальними та культурними суспільними нормами, але найяскравіше вони відстежуються в назвах професій і посад: *spokesperson* замість *spokesman* (пресекретар(-ка)), *police officer*, а не *policeman* (офіцер(-ка) поліції), *fire man* замінюється на *fire fighter* (пожежник/пожежниця). Л. Лернер зауважує, що заміненна назва *chairman* (головуючий) на *chairperson* (головуючий/головуюча) переважно вживається лише для найменування осіб жіночої статі. Чоловіків продовжують називати *chairman*, через що дослідниця радить використовувати найбільш нейтральний варіант – *chair* (голова) (Lerner, 2010: 175).

3. **Евфемізми для запобігання соціальній дискримінації.** До семантичного поля «бідність» можна зарахувати *low-income* (особа з невеликими прибутками; зміна негативної оцінки на позитивну; генералізація), *unemployed* (непра-

цєвлаштований; нейтралізація, специфікація), *underprivileged* (незаможний; зниження ступеня негативної характеристики, генералізація), *economically disadvantaged* (економічно неблагополучний; зниження ступеня негативної характеристики, генералізація), *needy* (нужденний; зниження ступеня негативної характеристики, метонімізація).

4. **Евфемізми, що пом'якшують дискримінацію за віком.** Евфемізми, які пом'якшують вікову ознаку, теж мають широку семантику; для позначення старших осіб існують різні вирази, наприклад, *golden age*, *advanced in years*, *grey*. Такі слова та вирази об'єднує семантичне поле «досвідчений».

5. **Евфемізми, що використовуються для уникнення дискримінації за станом здоров'я.** Евфемізми на позначення фізичних особливостей теж регулярно зазнають змін: некоректне *invalid* (інвалід) було замінено на *handicapped* (особа з фізичним недоліком); згодом це поняття замінили вирази *disabled*, *physically challenged* (особа з обмеженими можливостями), *differently abled*, *physically different* (особа з іншими фізичними можливостями), *people with special needs* (люди з особливими потребами), а нині використовується вираз *people with disabilities* (люди з інвалідністю) (Маклакова, 2010: 98). Із позначенням людей, що мають певні особливості, пов'язана ідея, за якою спершу називається людина, а вже потім її особливість, – *peoplefirst language*, яка, наприклад, виявляється у заміні *disabled people* на *people with disabilities*, *stuttered* (заїка) замінюється на *person with a speech impairment* (людина, що заїкається).

6. **Евфемізми, що дозволяють уникнути дискримінації за зовнішнім виглядом:** *full-figured* (з фігурою; нейтралізація, специфікація), *renoir woman* (зміна негативної оцінки на позитивну; метафоризація) тощо.

До другої групи належать евфемізми, які так або інакше можна співвіднести з ідеями політкоректності:

1) **евфемізми, що відвертають увагу від негативних економічних наслідків:** *period of negative economic growth* (період негативного економічного зростання; зниження ступеня негативної характеристики, генералізація); *investment* (інвестиції; зміна негативної оцінки на позитивну, генералізація), що насправді має значення *unpopular government spending* (державні витрати, що перевищують прибутки) (*are political euphemisms...*);

2) **евфемізми, пов'язані з антигуманною політикою держави:** *pacification* (миротворчі заходи; зміна негативної оцінки на позитивну,

метонімізація); *post-truth* (постправа; нейтралізація, генералізація) замість *propaganda* (пропаганда).

У цій класифікації представлено всі основні теми, яких стосується політкоректність. О. А. Маклакова розрізняє ряд тематичних груп із семантичним компонентом політкоректності на позначення осіб (Маклакова, 2010: 96–99). Так, позначенню сексуальної орієнтації також притаманна евфемізація: *lesbian* замість грубого *dyke* (лесбійка), *sexual preference* на заміну *sexual orientation* (сексуальна орієнтація). Також можна виокремити стандартні позначення сімейного статусу – *married* або *de facto spouse* (одружений (-а)), які радять замінити на *partner* (партнер(-ка)) (Burridge, 1998: 63). На прикладі застосування ідеї політичної коректності до називання сімейного статусу можна виявити зв'язок між соціальними нормами та нормами, що регулюють вживання слів, який може мати вплив на слово чи вислів. Дослідниця Д. Мюлебах наводить приклад впливу соціальних відносин на значення слова: раніше вираз *unmarried man* (неодружений чоловік) мав те саме значення, що і *bachelor* (холостяк). Нині ж існують різні форми стосунків, які не передбачають одруження, через що *unmarried man* втрапило значення самотності. Науковиця твердить, що зміна назви того чи іншого явища або особи не змінить ставлення до них; зміна значення можлива за умови, що явище отримує нову назву, яке спонукає до нових висновків, які витікають із вживання того чи іншого виразу. Вона підкреслює, що слово на літеру “n” (*the n-word*) не втрачає свій негативний вплив, навіть якщо мовець стверджує, що не хотів бути нечемним, або якщо адресат не образився (Mühlebach). Авторка позначає мовця займенником *she*, вживання якого пов'язують з ідеєю гендерної рівності. Дедалі частіше постає питання вживання займенників *he* або *she* там, де немає вказівки на стать. Є різні способи вирішення цього питання: вживання займенників у множині (*they, their, them*)

Іншу класифікацію, засновану на роботах С. Г. Тер-Мінасової, Л. П. Лобанової, А. М. Прудивус та власних дослідженнях, пропонує Є. М. Лазаревич. Визначаються такі групи та підгрупи політкоректних евфемізмів:

1) евфемізми, пов'язані з позначенням фізичних та розумових недоліків (фізичні недосконалість, розумові та психічні розлади, вік, зовнішність);

2) гендерні евфемізми (стать, сексуальні меншини);

3) етнічні евфемізми (раса, громадянство);

4) соціальні евфемізми (майновий стан, непристийні професії, моральність, військові дії, економіка, екологія, релігія);

5) комерційні евфемізми (Лазаревич, 2014: 25–26).

У зазначених класифікаціях можна виділити категорію політкоректних евфемізмів, що стосуються матеріального добробуту, але не позначають особу, до яких належать такі субститути: *welfare reform* (реформа добробуту), який насправді найчастіше позначає *cutting benefits to poor people* (скорочення видатків на незаможне населення); саме слово *welfare* (добробут), яке стало новим евфемізмом для *relief* (допомога, полегшення); *substandard housing* (незадовільні умови проживання), *an economically depressed neighborhood* (економічно депресивний район) замість прямого *slum* (нетрі) (Kakham, 2018).

Значення евфемізмів можуть змінюватись залежно від обставин, за яких вони вживаються. Такі обставини визначають стосунки між мовцем і його аудиторією, місцем і часом, коли озвучено евфемізм, контекстом бесіди тощо.

Основними характеристиками евфемізму, який заміщує неприйнятне поняття, є його пом'якшення та збереження значення. Надмірне використання політично коректної лексики та ненормована евфемізація не лише знаходять своїх прихильників та опонентів, але також стають цікавими з гумористичної позиції, отримуючи нову, насмішливу конотацію. Д. Кристал стверджує, що іноді люди настільки бояться виглядати нечемними, що винаходять такі дивні вирази, які можуть викликати лише сміх, створюючи підґрунтя для жартів (Crystal David, 2010: 218). Американський комік Дж. Карлін звертає увагу на зміну терміна, яким позначається психічний розлад, що є наслідком військових дій: *shell shock*, *battle fatigue*, *Operational Exhaustion* та *Post-Traumatic Stress Disorder* (Carlin George). Складів чи слів із кожною зміною стає дедалі більше, але ані значення, ані стан зацікавленості проблемою не змінюються. Процеси пом'якшення не обійшли й українську мову: для позначення цього поняття існують такі вирази, як контузія, комбатський синдром, посттравматичний синдром, посттравматичний стресовий розлад.

Приблизники прямої та щирої мови закликають відмовитись від надмірного вживання евфемізмів, які заважають сприйняттю закладеного у вислів значення. Особливо на це звертають увагу письменники, які віддають перевагу простій мові. Автор посібника про просту мову виділяє для евфемізмів окремий підрозділ під назвою

«Уникайте евфемізмів». За його визначенням, евфемізми – це нещирі фрази, покликані приховати неприємну правду, адже саме значення слова або виразу не змінюється, змінюється його оболонка: *to undergo mandatory realignment* означає звичайне *to close* (закрити) (Kohl, 1994: 51). Письменник та журналіст В. Зінссер згадує евфемізми в розділі «Мотлох» своєї книги порад для тих, хто хоче навчитись писати переконливо та цікаво. Він звертає увагу на словесний безлад, який може ставати частиною американського мовного стилю. В. Зінссер дає своє визначення, за яким мотлох – це «складна фраза, якою замінюють коротке слово з ідентичним значенням» (Зінссер, 2012: 24–26). Він визначає мотлох як громіздкий евфемізм, який перетворює *slum depressed* (нетрі) на *socioeconomic area, garbage collectors* (збиральник сміття) на *waste-disposal personnel, a town dump* (міське сміттєзвалище) – на *volume reduction unit*. Мотлохом автор називає і корпоративну лексику, спрямовану на приховання помилок: *layoffs* (скорочення працівників) замінюється на *involuntary methodologies*; про ракету вже не говорять *crashed* (влучила), бо це прямо і просто, тому вживають вираз *impacted with ground prematurely*; *shutdown* більше не закриття, а *volume-related production-schedule adjustment*. Те саме стосується і військової сфери: *invasion* (вторгнення) стає *reinforced protective reaction strik*.

Заслугує на окреме дослідження взаємозв'язок процесів евфемізації та появи терміна «trigger warning», або «trigger words». Це слова, які вказують (як правило, в письмовому вираженні) на наявність у тексті чогось, що може спровокувати або травмувати можливого реципієнта. Наприклад, «tw анорексія» означає, що далі в тексті йтиметься про анорексію, і якщо читача травмує ця тема, то він має змогу свідомо уникнути такого контенту. Практика використання попереджень-тригерів досить поширена в процесі спілкування в соцмережах, нині її характер набуває повсюдного використання, однак варто зазначити, що перші випадки використання поняття «слово-тригер» належать до 60-х років, коли стали популярними психотерапевтичні практики, які застосовували до ветеранів В'єтнамської війни, в яких діагностували ПТСР (Heer, 2015). Гальберстам (2015) цілком виправдано зазначає, що вимоги нинішніх студентів розміщувати tw-слова в навчальному контенті можуть базуватись на їхніх звичках, що сформувались під час онлайн-спілкування, оскільки нині Інтернет – це майданчик, де тригерні попередження найбільш поширені і часто використовуються. Студенти до цього

звикли і переносять свої очікування в аудиторію. Крім того, що до цього часу точаться дискусії, чи варто вставляти попередження в навчальний матеріал (а отже, визнавати необхідність рахуватись зі справжніми чи удаваними психотравмами студентів), нині спостерігається ще одна тенденція, яка, на нашу думку, може негативно вплинути як на розвиток суспільства, так і на розвиток мови. Такою тенденцією є «cancel culture» або «культура відміни», яку частково можна вважати проявом евфемізаційних процесів. Здебільшого термін *cancel culture* застосовується як процес «відміни» певної відомої особистості: коли контент, який вона постачає, свідомо ігнорують або перестають вживати, а також намагаються зменшити або нівелювати вплив і згадки про персону. Але цей самий процес «кенселінгу» вже почав зачіпати соціальні і мовні процеси. Дослідниця М. Максфілд у своїй роботі наводить досить хвилюючі факти: студенти-юристи в американських вузах просять не вживати в навчанні терміни «згвалтування», «вбивство», оскільки це може завдати психотравми під час навчання, натомість пропонується використовувати описові, більш обтічні формулювання (Maxfield, 2018: 72). Є згадки про студентів, які вчать на лікарів-гінекологів, і просять евфемізувати назви геніталій, оскільки прямі згадки про органи або сексуальні дії можуть травмувати. На нашу думку, така евфемізація може стати причиною вилучення термінів (через намагання оберігати підростаюче покоління), що своєю чергою призведе до збіднення мови як через емотивну нейтралізацію, так і власне через зменшення термінологічного пласту лексики (терміни мають бути короткі, чіткі і однозначні, вміщуючи вичерпний перелік ознак поняття, яке вони описують, в той час як «відміна» термінів і заміна їх описовими або схожими структурами, але з вилученням негативним компонентом значення, фактично знищить термінологічність мовних одиниць).

Висновки. Отже, політкоректна лексика характеризується позитивною або нейтральною семантикою; широка та розмита семантика евфемізмів визначає вуалітивну функцію. Процеси евфемізації є одним із видів відображення соціальних процесів, і, досліджуючи евфемізми і дисфемізми, можна прослідкувати зміни в соціальних відносинах, зміни в особливостях сприйняття людини як особистості і людини як частини суспільства. На окрему увагу і подальші дослідження заслуговують так звані «тригерні попередження» (*trigger warnings*) і прояви *cancel culture*, які варто вважати ще одними проявами процесів евфемізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артюшкина Л. В. Семантический аспект эвфемистической лексики в современном английском языке : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Москва, 2001. 135 с. URL : <http://www.dslib.net/germanskie-jazyki/semanticheskij-aspekt-jevfemisticheskoy-leksiki-v-sovremennom-anglijskom-jazyke.html>.
2. Великорода В. Б. Семантичні та функціонально-прагматичні характеристики евфемізмів в англійській мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Львів, 2008. 19 с.
3. Лазаревич Е. М. Употребление эвфемизмов с функцией политкорректности в публицистических текстах (на материале английского языка). *Вестник Томского государственного университета*. 2014. № 378. С. 25–29.
4. Маклакова Е. А. Политическая корректность и тональность общения как семантические признаки наименования лиц (на материале контрастных исследований в русском и английском языках). *Политическая лингвистика : научный журнал*. 2010. Вып. 3(33). С. 93–104.
5. Мосієвич Л. В. Лінгвокогнітивні і соціофункціональні параметри евфемії та дисфемії у сучасній англійській мові (на матеріалі Британської феміністичної прози) : автореф. дис. ...канд. філол. наук : 10.02.04. Запоріжжя, 2015, 19 с.
6. Потапова Н. М. Эвфемизмы в языке и речи (на материале англоязычного делового дискурса) : автореф. дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Москва, 2008. 19 с.
7. Тарасова В. В. Еволюція політкоректності (на матеріалі англомовного мас-медійного дискурсу). *Філологія : збірник наук. пр. Міжнародного гуманітарного університету*. 2019. № 38, т. 1. С. 205–208.
8. Уварова Е. А. Системная семантика английского эвфемизма : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Москва, 2012. 30 с.
9. Эко У. Полный назад! “Горячие войны” и популизм в СМИ / пер. с итал. Е. Костюкович. Москва : Эксмо, 2007. 592 с.
10. Are Political Euphemisms Good Or Bad For The People? URL: <https://www.dictionary.com/e/s/political-euphemisms/>
11. Burrige K. Euphemism with attitude. *Politically Charged Language Change. Historical Linguistics 1997: Selected Papers from the 13th International Conference on Historical Linguistics, Düsseldorf, 10–17 August 1997 / ed. Monika S. Schmid, Jennifer R. Austin, Dieter Stein. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 1998. 409 p.*
12. Carlin G. Doin’ it again (1990) – Transcript. URL: <https://scrapsfromtheloft.com/2017/06/27/george-carlin-doin-1990-transcript>.
13. Crystal D. *A Little Book of Language*. Sydney : A UNSW Press, 2010. 272 p.
14. Gibbon M. *Feminist Perspectives on Language*. Routledge, 2018. 192 p. URL: https://books.google.com.ua/books/about/Feminist_Perspectives_on_Language.html?id=13FsAAAAIAAJ&redir_esc=y.
15. Halberstam Jack. “You Are Triggering Me! The Neo- Liberal Rhetoric of Harm, Danger, and Trauma,” *Bully Bloggers*, July 5, 2014. URL: <http://www.beaconbroadside.com/broadside/2014/07/you-are-triggering-me.html>.
16. Heer, J. (2015, May 21). *Generation PTSD: What the “Trigger Warning” Debate Is Really About*. Retrieved January 20, 2021. URL: <https://newrepublic.com/article/121866/history-ptsd-and-evolution-trigger-warnings>
17. Kakham P. *Euphemisms in English Language*. URL: https://research.dru.ac.th/h-journal/file/2018_08_29_095420.pdf.
18. Kohl H. *Uncommon Differences On Political Correctness, Core Curriculum, and Democracy in Education I won’t learn from you: and other thoughts on creative maladjustment*. New York : New Press, 1994. 153 p.
19. Lerner L. *You Can’t Say That! English Usage Today*. Cambridge : Cambridge University Press, 2010. 238 p.
20. Mary Maxfield. *Frontiers: A Journal of Women Studies* Vol. 40, No. 3 (2019), pp. 63–89.
21. Mühlebach D. *Is there such a thing as politically correct language?* URL: <https://www.unibas.ch/en/Research/Uni-Nova/Uni-Nova-130/Uni-Nova-130-Essay.html>.

REFERENCES

1. Artiushkyna L. V. *Semanticheskyyi aspekt evfemisticheskoi leksiki v sovremennom anhlyiskom yazyke [Semantic aspects of the euphemisms in the modern English language] : dyss. ... kand. fylol. nauk : spets. 10.02.04. Moskva, 2001. 135 s. URL: <http://www.dslib.net/germanskie-jazyki/semanticheskij-aspekt-jevfemisticheskoy-leksiki-v-sovremennom-anglijskom-jazyke.html> [in Russian].*
2. Velykoroda V. B. *Semantychni ta funktsionalno-prahmatychni kharakterystyky evfemizmyv v anhliiskii movi [Semantic, functional and pragmatic characteristics euphemisms in English]: avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.04. Lviv, 2008. 19 p. [in Ukrainian].*
3. Lazarevych E. M. *Upotrebleniye evfemizmov s funktsyei politkorrektnosti v publitsysticheskikh tekstakh (na materiale anhiyiskoho yazyka) [Usage of politically correct euphemisms in journalistic texts (on the basis of the English language)]. Vestnik Tomskoho hosudarstvennoho unyversiteta № 378, 2014. P. 25–29. [in Russian].*
4. Maklakova E. A. *Politicheskaiya korrektnost’ i tonalnost’ obshcheniya kak semanticheskije priznaki naimenovaniya lits (na materiale kontrastyvnykh issledovaniy v russkom i anhliiskom yazykakh). Politicheskaiya linhvistyka : nauchnyi zhurnal. Vyp. 3(33). 2010. Pp. 93–104. [Russian].*
5. Mosiievych L. V. *Linhvokohnityvni i sotsiofunktsionalni parametry evfemii ta dysfemii u suchasniy anhliiskii movi (na materiali Brytanskoi feministychnoi prozy) [Lingo-cognitive and sociofunctional parameters of euphemy and disphemy in the Modern English language (on the basis of British feministic proze)] : avtoref. dys. ...kand. filol. nauk : 10.02.04. Zaporizhzhia 2015, 19 p.[in Ukrainian].*
6. Potapova N. M. *Evfemizmy v yazyke y rechi (na materiale anhloyazychoho delovoho diskursa) [Euphemisms in language and speech (on the basis of English-speaking legal discourse)] : avtoref. dyss. ... kand. fylol. nauk : 10.02.04. Moskva, 2008. 19 p. [in Russian].*

7. Tarasova V. V. Evoliutsiia politkorektnosti (na materialii anhloimovnoho mas-mediinoho dyskursu) [Evolution of political correctness (on the basis of English-speaking mediadiscourse)]. *Filolohiia : zb. nauk. pr. Mizhnarodnoho humanitarnoho unyversytetu*. № 38, t. 1. 2019. Pp. 205–208. [in Ukrainian].
8. Uvarova E. A. Sistemnaia semantika anhliiskoho evfemizma [Systemic semantics of English euphemisms]: avtoref. dyss. ... kand. fylol. nauk : 10.02.04. Moskva, 2012, 30 p. [in Russian].
9. Eko Umberto. Polnyi nazad! "Horiachye voiny" (Turning Back the Clock: Hot Wars and Media Populism). Moskva: Eksmo, 2007. 592 p. [in Russian].
10. Are Political Euphemisms Good Or Bad For The People? URL: <https://www.dictionary.com/e/s/political-euphemisms/>
11. Burridge K. Euphemism with attitude. Politically Charged Language Change. *Historical Linguistics 1997: Selected Papers from the 13th International Conference on Historical Linguistics, Düsseldorf, 10–17 August 1997* / ed. Monika S. Schmid, Jennifer R. Austin, Dieter Stein. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 1998. 409 p.
12. Carlin G. Doin' it again (1990) – Transcript. URL: <https://scrapsfromtheloft.com/2017/06/27/george-carlin-doin-1990-transcript>
13. Crystal D. *A Little Book of Language*. Sydney : A UNSW Press, 2010. 272 p.
14. Gibbon M. *Feminist Perspectives on Language*. Routledge, 2018. 192 p. URL: https://books.google.com.ua/books/about/Feminist_Perspectives_on_Language.html?id=13FsAAAAIAAJ&redir_esc=y.
15. Halberstam Jack. "You Are Triggering Me! The Neo-Liberal Rhetoric of Harm, Danger, and Trauma," *Bully Bloggers*, July 5, 2014. URL: <http://www.beaconbroadside.com/broadside/2014/07/you-are-triggering-me.html>.
16. Heer, J. (2015, May 21). Generation PTSD: What the "Trigger Warning" Debate Is Really About. Retrieved January 20, 2021. URL: <https://newrepublic.com/article/121866/history-ptsd-and-evolution-trigger-warnings>. (in English).
17. Kakhm P. Euphemisms in English Language. URL: https://research.dru.ac.th/h-journal/file/2018_08_29_095420.pdf.
18. Kohl Herbert. *Uncommon Differences On Political Correctness, Core Curriculum, and Democracy in Education I won't learn from you: and other thoughts on creative maladjustment*. New York : New Press, 1994. P. 103.
19. Lerner Laurence. *You Can't Say That! English Usage Today*. Cambridge : Cambridge University Press, 2010. 238 p.
20. Maxfield Mary. *Frontiers: A Journal of Women Studies*. Vol. 40, No. 3 (2019), pp. 63–89.
21. Mühlebach D. Is there such a thing as politically correct language? URL: <https://www.unibas.ch/en/Research/Uni-Nova/Uni-Nova-130/Uni-Nova-130-Essay.html>.